

STRUČNI ISPIT

OPŠTI KATALOG STRUČNOG ISPITA

ŠKOLSKA 2020/2021. GODINA

**OPŠTI KATALOG
STRUČNOG ISPITA
PRIPREMIO:**

GOJKO JELOVAC
Ispitni centar

SADRŽAJ

1. UVOD 4

2. NAČIN POLAGANJA STRUČNOG ISPITA 5

3. POSTUPAK POLAGANJA STRUČNOG ISPITA 6

4. VRIJEME POLAGANJA STRUČNOG ISPITA 8

1.

UVOD

Zakonom o stručnom obrazovanju („Sl. list RCG“, br.64/02, 49/07 i „Sl. list CG“, br. 45/10, 39/13 i 47/17) predviđeno je da se po završetku četvorogodišnje stručne škole polaže stručni ispit. Polaganjem stručnog ispita stiče se kvalifikacija nivoa srednjeg stručnog obrazovanja u četvorogodišnjem trajanju. Pravo da polaže stručni ispit ima učenik koji je završio četvorogodišnju stručnu školu, kao i učenik koji je završio trogodišnju stručnu školu, položio završni ispit i završio dodatno obrazovanje u trajanju od dvije godine. Isto pravo ima i kandidat koji je završio četvrti razred gimnazije, sa završenim stručnim tečajem.

Učenici koji nastavljaju obrazovanje stručni ispit polažu eksterno, što znači da za sve njih važe jedinstvena ispitna pravila. To podrazumijeva da je sadržaj testa za pojedini nastavni predmet isti za sve, da se testiranje vrši istog dana u isto vrijeme u čitavoj Crnoj Gori, a da ocjenjivanje obavljaju nezavisni ocjenjivači. Stručne, razvojne, organizacione i administrativne poslove u vezi sa realizacijom eksternog stručnog ispita obavlja Ispitni centar.

Za učenike, koji nemaju namjeru da nakon srednje škole nastavljaju obrazovanje, stručni ispit će organizovati škola.

Eksterni stručni ispit u obrazovni sistem Crne Gore uveden je školske 2010/11. godine. Sastojao se iz dva nastavna predmeta u okviru opšteobrazovnog dijela i stručno-teorijskog predmeta i stručnog rada u okviru stručnog dijela. Od školske 2020/21. godine koncept stručnog ispita biće promijenjen.

Osnovni cilj uvođenja ovog ispita je unapređivanje kvaliteta obrazovanja i objektivnija procjena pojedinačnih postignuća učenika, zasnovana na mjerljivim standardima znanja.

Opšti katalog stručnog ispita namijenjen je učenicima četvorogodišnjih stručnih škola, koji nastavljaju obrazovanje, i njihovim nastavnicima.

Stručni ispit se sastoji iz opšteobrazovnog i stručnog dijela.

Opšteobrazovni dio čine:

- Crnogorski ili maternji jezik i književnost,
- Matematika, ili prvi strani jezik, u skladu s obrazovnim programom.

Matematika i prvi strani jezik se polažu na osnovnom ili višem nivou. Učenik bira nivo na kome će ovaj nastavni predmet polagati.

Stručni dio ispita čini stručno-teorijski predmet, odnosno stručna teorija.

Opšteobrazovni nastavni predmeti na stručnom ispitu se polažu u skladu s predmetnim ispitnim katalogima koji daju sve potrebne informacije neophodne za polaganje tog predmeta. Predmetni ispitni katalogi sadrže opšte ciljeve ispita, opis strukture ispita i kroz formu ispitnog programa s ispitnim ciljevima precizno je opisan sadržaj koji će se ispitivati. Dat je i primjer testa s detaljnom šemom za ocjenjivanje kao i literatura potrebna za uspješnu pripremu ispita.

Što se tiče stručno-teorijskog predmeta, odnosno stručne teorije, obrazovnim programima su za svaki obrazovni profil određeni moduli na osnovu kojih je izrađen Ispitni katalog. Ispitnim katalogom pored cilja ispita dat je i detaljan sadržaj ishoda učenja, kao i kriterijuma za provjeru njihove dostignutosti. Ovi ispitni katalogi su sastavni dio Obrazovnog programa za svaki obrazovni profil. Obrazovni programi se mogu pronaći na sajtu Centra za stručno obrazovanje: www.cso.gov.me/centar.

Opšteobrazovni predmeti na stručnom ispitu se polažu pisanim putem, tj. putem izrade testa.

Stručno-teorijski predmet, odnosno stručna teorija se polaže usmeno i/ili pisanim putem, u skladu s obrazovnim programom odgovarajućeg obrazovnog profila.

Učenicima s posebnim potrebama, koji imaju rješenje o usmjeravanju, prilagođava se način, postupak i vrijeme trajanja polaganja pojedinih ispita, u okviru propisanog roka i rasporeda polaganja ispita.

2

NAČIN POLAGANJA STRUČNOG ISPITA

POSTUPAK POLAGANJA STRUČNOG ISPITA

Ispitni centar je institucija koja obavlja stručne, razvojne, organizacione, administrativne i druge poslove u vezi s realizacijom stručnog ispita.

Ministarstvo prosvjete obrazuje sedmočlanu Državnu komisiju za stručni ispit koja brine o pripremi i realizaciji stručnog ispita. Ova Komisija obrazuje predmetne komisije, odobrava sadržaj ispitnog materijala, obrazuje komisije za ocjenjivanje učenika nakon prigovora na ocjenu i odlučuje o svim pitanjima značajnim za sprovođenje stručnog ispita.

Direktor škole obrazuje Komisiju za pripremu stručnog ispita čiji je zadatak da obezbijedi uslove za sprovođenje ispita. Takođe obrazuje i školske ispitne komisije za realizaciju usmenih ispita, kao i komisije za ocjenjivanje pisanog ispita iz stručno-teorijskog predmeta, odnosno stručne teorije.

U svakoj školi se određuje školski koordinator koji je zadužen za koordiniranje svih aktivnosti u vezi sa stručnim ispitom. To podrazumijeva organizaciju rada test-administratora, kao i preuzimanje i vraćanje kompletnog ispitnog materijala Ispitnom centru. Aktivnosti školskog koordinatora detaljnije su utvrđene Uputstvom za školskog koordinatora, izdatom od strane Ispitnog centra.

Test-administratori su nastavnici koji obezbjeđuju poštovanje pravila ispita u ispitnom prostoru. Oni ne mogu biti raspoređeni na dežurstvo u svojoj školi, niti na svom ili srodnom predmetu. Njihove aktivnosti detaljnije su razrađene Uputstvom za test-administratora koje priprema Ispitni centar.

Ispitni centar pravi raspored kandidata i test-administratora po prostorijama za ispite iz opšteobrazovnih predmeta. Ovaj raspored je poslovna tajna do objavljivanja, 60 minuta prije početka ispita.

Kandidati koji pristupaju ispitu dužni su da pokažu svoj lični dokument s fotografijom radi identifikacije. Takođe su obavezni da budu ispred ispitne prostorije najkasnije 30 minuta prije

početka ispita, kao i da poštuju pravila ponašanja koja im se saopštavaju neposredno prije početka ispita.

Unošenje mobilnih telefona i drugih elektronskih uređaja u ispitnu prostoriju nije dozvoljeno.

Kandidat ne može napustiti ispitni prostor u prvih 30 minuta trajanja ispita iz opšteobrazovnih predmeta. Kandidat koji narušava utvrđeni red biće prvo opomenut, a ukoliko nastavi s narušavanjem reda, biće udaljen s ispita i smatraće se da taj predmet nije položio. Posljednja tri kandidata moraju istovremeno napustiti ispitni prostor.

Ukoliko se u toku ili nakon ispita utvrdi da se kandidat služio nedozvoljenim sredstvima, da je prepisao tuđi zadatak ili da je svoj zadatak dao drugima, izgubiće pravo polaganja ispita u tom ispitnom roku.

4.

VRIJEME POLAGANJA STRUČNOG ISPITA

8

Stručni ispit se polaže u junskom, avgustovskom i januarskom ispitnom roku. Kalendarom stručnog ispita utvrđuju se datumi polaganja pojedinih djelova ispita. Polaganje predmeta iz opšteobrazovnog dijela stručnog ispita može se organizovati i u toku nastavne godine, prije završetka nastave u četvrtom razredu.

Učenici se opredjeljuju na kom će nivou polagati predmete koji se polaže na dva nivoa najkasnije do 5. februara. Škola je obavezna da podatke o opredjeljenju učenika dostavi Ispitnom centru do 10. februara.

Konačne podatke o izjašnjavanju učenika škola dostavlja, putem elektronskog dnevnika, Ispitnom centru najkasnije do 20. februara za junski ispitni rok, odnosno 35 dana prije početka ispita za avgustovski i januarski ispitni rok. To je ujedno i krajnji rok do kada učenici imaju pravo da promijene nivo za koji su se prethodno izjasnili.

Nakon sticanja uslova za polaganje stručnog ispita, kandidati podnose školi prijavu za polaganje u roku koji utvrdi Komisija za pripremu stručnog ispita.

Vrijeme za rješavanje testa navedeno je na testu i ne može biti duže od 180 minuta, dok usmeni ispit iz stručno-teorijskog predmeta, odnosno stručne teorije traje do 20 minuta.

Ocjenjivanje testova iz opšteobrazovnih predmeta vrše dva ocjenjivača nezavisno jedan od drugoga. Ukoliko dođe do bitne razlike u ocjenjivanju, konačnu ocjenu donosi treći – glavni ocjenjivač. Ocjenjivanje organizuje Ispitni centar.

Testove iz stručno-teorijskog predmeta, odnosno stručne teorije ocjenjuje Komisija za ocjenjivanje, formirana u školi. Ukoliko se ovaj predmet organizuje usmeno, uspjeh utvrđuje Ispitna komisija koju škola obrazuje.

Uspjeh iz pojedinih predmeta vrednuje se ocjenama od 1 do 5, dok se opšti uspjeh računa kao aritmetička sredina ocjena iz pojedinih djelova ispita.

Ocjene odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3) i dovoljan (2) su pozitivne i kandidat je položio stručni ispit ukoliko je iz svih predmeta ocijenjen pozitivnom ocjenom. Ukoliko je kandidat iz jednog ili više predmeta ocijenjen ocjenom nedovoljan (1), nije položio stručni ispit i upućuje se na popravni ispit u sljedećem ispitnom roku.

Kandidat koji nije zadovoljan ocjenom ima pravo na prigovor u roku od 24 sata od trenutka objavljivanja rezultata. Kada su u pitanju opšteobrazovni predmeti, prigovor se preko škole podnosi Ispitnom centru, a kada se radi o stručnom dijelu ispita, prigovor se podnosi školi.

Škola svakom kandidatu koji je položio stručni ispit izdaje diplomu o položenom stručnom ispitu.

